

Technische vragen m.b.t. SV Beleidskader Utrechtse Depositiebank

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
D66	1	Pag.7: 'De Toedeling van stikstofruimte van een saldogeiver aan een saldonemer die dichtbij elkaar liggen, is waarschijnlijk het meest efficiënt. Als de saldogeiver ver weg ligt van de saldonemer zijn er mogelijk meerdere saldogeiver nodig: dit leidt zeer waarschijnlijk tot hogere kosten' > kunt u dit toelichten?	Bij extern salderen tussen saldogeiver en saldonemer moet de depositie op de betreffende hexagonen van het N2000 gebied overlappen. Als er een grotere afstand zit tussen saldogevers en de saldonemer dan is er kans dat steeds slechts overlap is op een beperkt aantal hexagonen en moet de saldonemer verder zoeken naar andere stikstofdepositieruimte. Dit kan een kostbaar en langdurig proces zijn. Daarom is het efficiënt om te zoeken naar de saldogeiver met het meeste overlap in hexagonen.
	2	Bij het toekennen van haar 'eigen' stikstofruimte moet de Provincie zich houden aan het additionaliteitsprincipe. In de Statenbrief van 13 maart jl. staat dat de RvS zich nog in het eerste kwartaal van dit jaar zou uitspreken over het additionaliteitsprincipe bij extern salderen tussen particuliere partijen. Is die uitspraak er al?	Ja, uit de uitspraak van de Raad van State van 28 februari met het kenmerk ECLI:NL:RVS:2024:831 blijkt dat gedeputeerde staten bij het verlenen van een natuurvergunning op grond van salderen tussen particulieren ook hebben te toetsen aan het additionaliteitsvereiste.
Volt	3	Het verdeelmodel wordt toegepast zodra de betreffende stikstofdepositieruimte niet noodzakelijk is voor natuurherstel. Klopt het dat "natuurherstel" hier betekent "instandhoudingdoelstellingen Natura 2000-gebieden" en dat dit per casus elke keer moet worden beoordeeld?	Ja dat klopt.
	4	Wie, hoe en wanneer zal een dergelijke beoordeling plaats gaan vinden, wat zijn daarvoor de kaders / beleidsgronden, en hoe wordt PS hierover geïnformeerd?	GS is het bevoegd gezag en zal de afweging maken. PS wordt geïnformeerd via de rapportage vergunningverlening. Aan het additionaliteitsvereiste toetsen Gedeputeerde Staten bij het verlenen van de natuurvergunning. Bij deze toetsing wordt beoordeeld op basis van de meest recent beschikbare kennis over de staat van instandhouding en welke maatregelen (mogelijk) nodig zijn om de beoogde staat van instandhouding te behalen. Voor nu zijn dat de Natuurdoelanalyses en de daarbij behorende adviezen van de Ecologische Autoriteit. Daarnaast wordt ook beoordeeld welke maatregelen al zijn genomen, welke maatregelen al juridisch bindend zijn vastgelegd en welke bijdrage deze maatregelen leveren aan het behalen van de instandhoudingsdoelen. Provinciale Staten zullen worden geïnformeerd in de voortgangsrapportages over welke natuurvergunningen wel en welke nog niet konden worden verleend met behulp van stikstofdepositieruimte uit de Utrechtse Depositiebank.
	5	Legalisatie PAS-melders krijgt prioriteit maar ook interimers. Zit daartussen nog een	Daartussen zit geen prioritering. Het is gebiedsgericht maatwerk. Afhankelijk van de

		prioritering en hoe komt een dergelijk besluit tot stand mocht voor bepaalde gebieden beide tegelijk in aanmerking komen?	situatie kan gekozen worden voor de meest doelmatige toedeling. Wanneer onvoldoende ruimte beschikbaar is om alle partijen in een gebied van een vergunning te voorzien wordt op basis van de casus bekeken wat de beste oplossing is voor het gebied.
	6	Wat is de plek van verdere natuurversterking (naast het allereerst vereiste natuurherstel) onder "prioritaire provinciale opgave", omdat we naast herstel toch ook een opgave hebben voor verdere uitbreiding en versterking?	Natuurversterking is een onderdeel van de maatregelen om te voldoen aan het additionaliteitsvereiste.
	7	Hoe worden prioriteiten bepaald binnen deze prioritaire opgave wanneer meerdere prioriteiten conflicteren binnen een bepaald gebied waar depositieruimte vrijkomt?	De keuzemogelijkheden worden aan GS voorgelegd. GS hakt de knoop door bij dilemma's zie ook antwoord vraag 8 en vraag 27.
	8	Het beleidskader stelt dat er geen voorkeursvolgorde is en dat het in samenhang wordt afgewogen met gebiedspartners. Maar wat zijn de criteria die uiteindelijk de prioriteiten bepalen, hoe komt die afweging tot stand, welke gebiedspartners worden daar dan bij betrokken, en wat zal daarover extern en met PS over worden gedeeld?	<p>Er is wel een voorkeursvolgorde:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pasmelder/interimmers -prioritaire provinciale opgaven -overige opgaven <p>De criteria staan in het beleidskader:</p> <ul style="list-style-type: none"> -met welke contractuele verplichtingen heeft GS te maken? -kan voldaan worden aan de regels voor additionaliteit? -kan voldaan worden aan de regels voor staatssteun? -is het een doelmatige toedeling? -en bij de prioritering als meerdere opgaven in aanmerking komen kan GS afwijken bv om een opgave voor te laten gaan die de belangen van het gehele gebied dient. <p>De totstandkoming van de afweging is afhankelijk van het specifieke geval en relevante gebiedspartners worden daar-bij betrokken. GS hakt de knopen door bij mogelijke dilemma's en zal daarbij afwegen de wijze waarop PS wordt betrokken en geïnformeerd. zie ook antwoord vraag 27.</p>
SGP	9	Kan een saldogever als afspraak bij het deponeren van stikstofruimte afspreken dat deze alleen aan de agrarische sector kan worden toebedeeld en niet aan natuur of Schiphol?	Ja, de saldogever en GS kunnen deze afspraak maken. Echter kan toedeling aan een saldonemer enkel als is voldaan aan het additionaliteitsvereiste.
	10	Hoe wordt dit vastgelegd en hoe wordt de verdeling getoetst?	Voor de vastlegging van deze afspraken zijn geen dwingende eisen en dit beleidskader voorziet ook niet in dergelijke eisen. Saldogever en saldonemer zijn vrij zelf te bepalen hoe zij hun afspraken vastleggen. De afspraken kunnen worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de saldogever en de saldonemer of in een samenwerkings- of gebiedsovereenkomst waar de saldogever en de provincie beide partij bij zijn.

			Of aan de voorwaarden in de gesloten overeenkomst wordt voldaan is daarna een <u>privaatrechtelijke aangelegenheid</u> .
	11	Kan er een beter beeld bij de doelmatigheidsbeoordeling gegeven worden? Welke stappen vraagt dit, wie doet dit? Waar zijn we	Bij het opstellen van een plan wordt altijd gekeken met welke alternatieven het doel ook bereikt kan worden. Bij het verkennen van deze varianten wordt bekeken hoeveel ruimte nodig is voor de activiteiten, hoeveel stikstofdepositieruimte vrijgemaakt kan worden en in hoeverre de doelen van het plan worden bereikt. Hoe meer de doelen worden bereikt met zo min mogelijk stikstofdepositieruimte, des te doelmatiger is het project.
	12	wat is de voorkeursvolgorde waard als via de doelmatigheidsbeoordeling hiervan afgeweken kan worden?	Er moet een hele goede reden zijn om af te wijken van de voorkeursvolgorde, maar omdat het altijd gebiedsgericht maatwerk betreft is het niet mogelijk om alle scenario's vooraf vast te leggen. Een goede reden kan bijvoorbeeld zijn dat door niet af te wijken van de voorkeursvolgorde een gebiedsproces in een gebied niet door kan gaan, omdat als gevolg van toepassing van de voorkeursvolgorde onvoldoende stikstofruimte voor het gebiedsproces beschikbaar is.
PvdA	13	Er wordt hier een voorbehoud gemaakt: het verdeelmodel is gebiedsgericht maatwerk en dit betekent dat er van de voorkeursvolgorde kan worden afgeweken. Hoe zou dat eruit kunnen zien, als de natuur al is veilig gesteld van te voren. Is hier een voorbeeld van te geven?	Dit is momenteel zeer hypothetisch, maar als stikstofdepositieruimte niet naar de natuur hoeft dan geeft het beleidskader aan dat depositieruimte waar GS over beschikken in eerste plaats naar PAS-melders en interimers gaat. De kans bestaat dat in het kader van het gebiedsproces, naast ruimte voor de legalisatie van PAS-melders en interimers, ook ruimte gewenst is voor andere ontwikkelingen binnen het gebiedsproces. Als op basis van de voorkeursvolgorde de ruimte die voor de andere ontwikkelingen nodig is, bijvoorbeeld zou moeten worden toebedeeld aan een bedrijf gelegen buiten het gebiedsproces, dan kan GS besluiten dat de ruimte niet naar het bedrijf buiten het gebiedsproces gaat, maar naar de ontwikkelingen binnen het gebiedsproces. Zeker als dit leidt tot een meer toekomstbestendige bedrijfsvoering voor de bedrijven binnen het gebiedsproces.
PvdD	14	Zoals onze fractie ook bij de infosessie heeft gevraagd is het onduidelijk wat de 'waarde' is van de stikstofruimte die op de bank wordt gereserveerd. Die waarde is niet een valuta, maar direct gerelateerd is aan de staat van de natuur en de urgente noodzaak tot herstel. Het kan dus zo zijn dat wat nu als 'stikstofruimte' gereserveerd wordt door een saldogever bij nader inzien helemaal geen ruimte is omdat dit moet worden ingezet voor natuurherstel. Ook maakt het	Zolang de staat van instandhouding van de natuur in een bepaald gebied onvoldoende geborgd is, is het onzeker wat er met stikstofdepositieruimte die vrijgemaakt wordt mogelijk is. Vergunningverlening via extern salderen, ook direct een op een, is zeer onzeker. De Utrechtse Depositiebank is een instrument om het uitgesteld extern salderen mogelijk te maken. Zodat de betreffende saldogevende activiteit gestopt kan worden. Op een later moment kan deze

		beleidskader niet duidelijk hoelang gereserveerde saldo als reservering 'actief' blijft: is dit 5, 10 of 15 jaar? Of langer?	stikstofdepositieruimte, mits in het gebied voldaan wordt aan additionaliteitsvereiste, via een vergunning aan het saldonemende project of programma toebedeeld worden. Zonder de bank is het, op basis van de Beleidsregels Salderen, niet mogelijk om de depositieruimte in de tijd vast te houden voor een ander project. Deze tijd wordt benut om maatregelen te nemen die de gunstige staat van instandhouding geborgd zijn. In de tussentijd kan de saldogevende partij verder, want opstallen etc kunnen gesloopt worden zonder dat de stikstofdepositieruimte vervalt. Dat is de meerwaarde van dit instrument, maar het klopt dat het, vanwege het additionaliteitsvereiste, dus onzeker is hoe stikstofdepositieruimte ingezet kan worden. Het kan zo zijn dat specifieke stikstofdepositieruimte dan beter "naar de natuur" kan. Dergelijke keuzes zullen onderdeel zijn van bv gebiedsproces en gesprekken met de specifieke ondernemer(s). Er wordt altijd gekeken wat de beste oplossing is en van welke instrumenten gebruik kan worden gemaakt. Dit gaan we doen met gebiedsprocessen en keukentafelgesprekken. Voor de tijdsduur zie vraag 15.
	15	Op welke manier wordt tussentijds gekeken naar de inzetbaarheid cq waarde van stikstofruimte die op de bank staat?	Op basis van het instellingsbesluit evalueert GS elke vijf jaar de stikstofdepositieruimte die op de Utrechtse Depositiebank staat en beoordeelt daarbij in hoeverre het realistisch is dat ruimte nog ingezet zal worden voor een concreet project.
	16	Is het mogelijk dat gereserveerde ruimte qua waarde/inzetbaarheid afneemt omdat herstel van natuur uitblijft?	Dat is mogelijk.
	17	Hoe gaat de provincie hiermee om?	Saldogeverers worden vooraf geïnformeerd over de onzekerheden rond de inzetbaarheid van de betreffende stikstofdepositieruimte. Van de uitkomst van de vijf jaarlijkse evaluatie van de inzetbaarheid brengen GS de betrokkenen op de hoogte.
BBB	18	In het stuk worden PAS-melders expliciet genoemd. Wij gaan er vanuit dat u daarmee ook doelt op interimmers en andere onterecht onvergunden. Klopt dat?	Ja dit klopt.
	19	Waarom wordt het legaliseren van een PAS-melder gezien als nieuwe activiteit, waardoor er moet worden voldaan aan de additionaliteitsvereiste?	Het legaliseren van de PAS melders wordt niet gezien als een nieuwe activiteit, maar het wijzigen of uitbreiden van de bestaande activiteit die extra stikstofdepositie tot gevolg heeft. De PAS-melders hebben om een vergunning te kunnen krijgen ook ruimte nodig die kan worden verkregen door middel van extern salderen. Voor het toe kunnen passen van extern salderen is een toetsing

			op additionaliteit noodzakelijk, zoals ook volgt uit de jurisprudentie.
	20	Stikstof is slechts één van de drukfactoren op een natuurgebied. Is het mogelijk om aan de additionaliteit te voldoen als juist op de andere drukfactoren een flinke verbetering wordt geleverd? Zodat de stikstofruimte (excl. afroming) nu eerst gebruikt kan worden voor de legalisatie van de PAS-melders.	Als blijkt dat natuurherstel (voldoende) optreedt, dan is dat ook een toetsing aan het additionaliteitsvereiste. Als daar dan uit blijkt dat de reductie van stikstof minder noodzakelijk is, dan kan het zijn dat meer stikstofdepositieruimte beschikbaar komt voor de legalisatie van PAS-melders. Maar dat kan pas als voldoende zekerheid bestaat over de effecten van en het doorvoeren van de maatregelen op de andere drukfactoren, als bijvoorbeeld het verhogen van de waterstand in een gebied als hydrologische maatregel.
	21	Op welke manier wordt PS betrokken als GS wil afwijken van de binnen het kader vastgestelde voorkeursvolgorde?	Via de voortgangsrapportage vergunningverlening stikstof wordt PS op de hoogte gehouden van de opname en uitgifte van depositieruimte op de Utrechtse Depositiebank en de evaluatie daarvan door GS. Toedeling van stikstofdepositieruimte waar GS over beschikken verloopt altijd via GS, omdat meerdere opgaven urgent kunnen zijn. GS nemen een besluit om ruimte toe te delen aan een project. De stappen van het beleidskader zijn daarbij doorlopen. Dit besluit wordt ambtelijk voorbereid in de vorm van een integraal gewogen advies, waarbij alle relevante disciplines worden betrokken. GS zal beslissen hoe hierover te communiceren/ hoe PS te betrekken.
	22	De kdw ondergrens voor de stikstof depositie wordt naar alle waarschijnlijkheid door de nieuwe regering opgehoogd. Kunt u met deze wetenschap wel de PAS-melders achter de 30% natuur zetten. Wat zijn de kosten die hiermee gemoeid zijn? (indien de Provincie nu verkregen stikstofruimte inzet op basis van de huidige normering vergeleken met de toekomstige normering)	Het is op dit moment niet mogelijk om vooruit te lopen op de plannen zie zijn gepresenteerd in het hoofdlijnenakkoord. Wanneer de wet op dit punt wordt aangepast wordt daar uiteraard bij aangesloten. Op dit moment wordt nog onderzocht of de rekenkundige ondergrens, juridisch houdbaar, kan worden ingevoerd. De 30% afroming die volgens de beleidsregels plaatsvindt is bepaald op de gemiddelde latente ruimte in vergunningen.
	23	Is het correct dat NH3 over de tijd heen wordt afgebroken (door de natuur, door juist de typische begroeiing) en NOx nooit wordt afgebroken?	Zie hiervoor het artikel van De Vries en Erisman . Zij concluderen dat "NH ₃ al met al een groter effect op de natuur heeft dan NO _x ". De drie voornaamste oorzaken hiervoor zijn: ammonium bevordert snelgroeiende stikstofminnende planten (zoals brandnetels en bramen) meer dan nitraat, ammoniak is bij hoge concentraties toxisch voor planten, de opname van nutriënten als calcium, kalium en magnesium wordt geremd doordat planten zuur uitscheiden als ze ammonium opnemen. In het artikel van Erisman en de Vries staat ook uitgelegd welke omzetting in de lucht plaatsvindt en dat vervolgens ammonium en nitraat weer een verzurend effect hebben als ze op de bodem komen en

			in overmaat aanwezig zijn (en dat is in NL in hoge mate het geval).
	24	Is het correct dat het inruilen van NH ₃ voor NO _x via de bank misschien wel “beter” is voor de omliggende natuur, maar een - theoretisch- negatief effect heeft op het klimaat en luchtkwaliteit op de langere termijn? Kunt u het antwoord inhoudelijk onderbouwen?	Ammoniak (NH ₃) heeft als eigenschap dat het dichterbij de bron neerslaat dan stikstofoxiden (NO _x). NO _x blijft langer in de lucht hangen en kan honderden kilometers verder neerslaan. Dit verklaart mede waarom het verstandig is de NH ₃ -uitstoot snel te beperken wanneer de lokale natuur effectief beschermd moet worden (en zie ook het antwoord bij 23). Het terugdringen van zowel de NH ₃ als de NO _x emissie is van belang, al jaren neemt de emissie van NO _x sneller af dan van NH ₃ .
	25	Graag een laatste stand van zaken over de verkregen natuurvergunning Schiphol via uitkoop agrarische bedrijven. Is deze route nu definitief uitgesloten in de toekomst?	Op dit moment loopt er een beroepsprocedure tegen de door het ministerie van LNV afgegeven vergunning voor Schiphol. De details van deze procedure zijn bij ons verder niet bekend, omdat wij geen bevoegd gezag zijn. Op dit moment loopt er nog wel een verzoek tot intrekking van een vergunning van één bedrijf in de Provincie Utrecht voor de door LNV afgegeven natuurvergunning. Wij hebben in dit kader inmiddels een ingebrekestelling ontvangen om daarmee een besluit van GS af te dwingen over het lopende intrekkingverzoek. GS beraadt zich nog op hoe te besluiten naar aanleiding van de ontvangen ingebrekestelling. Het aankopen van stikstofruimte door partijen buiten de provincie Utrecht wordt met het instellen van de depositiebank niet voorkomen. Voor het aankopen van stikstofruimte door andere overheden zijn interbestuurlijk afspraken gemaakt dat overheden elkaar informeren als een aankoop plaatsvindt op het grondgebied van een andere overheid. Het blijft echter nog steeds mogelijk dat partijen zonder gebruik van de depositiebank een overeenkomst sluiten tot extern salderen. Het is niet afdwingbaar dat gebruik wordt gemaakt van de depositiebank.
	26	Komt er op termijn ook een evaluatie van de werking van de stikstofbank ?	Ja. In het statenvoorstel staat hierover dat we dat doen in samenhang met evaluatie van alle andere gereedschappen uit de instrumentenkoffer UPLG. De provinciale prioriteiten uit de voorkeursvolgorde van het beleidskader zullen daarnaast geëvalueerd worden direct na vaststelling van onze de nieuwe Omgevingsvisie.
VVD	27	Waarom is ervoor gekozen om alle prioritaire provinciale opgaven in één categorie samen te brengen? Waarom is het niet aan PS om ook daarbinnen een prioritering aan te brengen?	Omdat het gebiedsgericht maatwerk is, is hier-voor gekozen. Wij denken dat het niet zinvol is om verdere precisering aan te brengen. Het is aan GS om af te wegen welke variant/ opgave zij op dat moment prioriteit wil geven. Daarnaast houden de opgaven ook heel veel verband met elkaar:

			<p>bv een nieuwe woonwijk heeft onder andere ook toegangswegen en nutsvoorzieningen nodig en dit heeft allemaal stikstofruimte nodig. Er zal per geval gekeken moeten worden hoe deze puzzel te leggen is.</p>
	28	<p>In stap drie is het aan GS om toedeling te bepalen als er meerdere opgaven in aanmerking kunnen komen voor specifieke stikstofdepositieruimte. Waarom is deze bevoegdheid niet aan PS toebedeeld?</p>	<p>Omdat PS over de kaders gaat en GS over de uitvoering. PS beslist over het beleidskader, GS gaat over de toepassing daarvan in de uitvoering.</p>
	29	<p>Waarom is het niet aan PS om van tevoren hier een voorkeursvolgorde of stappenplan vast te stellen om te komen tot de uiteindelijke keuze?</p>	<p>Het uitgangspunt van het beleidskader is gebiedsgericht maatwerk. Gebiedsgericht maatwerk is de sturingsfilosofie van onze omgevingsvisie. In paragraaf 3.1 van de omgevingsvisie is die filosofie kernachtig samengevat: We bieden ruimte voor ontwikkelingen die passen bij de Utrechtse kwaliteiten, met het principe 'lokaal wat kan, provinciaal wat moet' als basis en met de nadrukkelijke wens de doelen in samenwerking te halen. PS stelt met beleidskader juist de aangebrachte prioritering in het verdeelmodel vast. Met het huidige voorstel is zoveel mogelijk recht gedaan aan de politiek-bestuurlijke wensen en toezeggingen, waarbij tevens ruimte gelaten wordt voor maatwerk dat een gebied nodig heeft.</p>
	30	<p>Waarom vallen economische activiteiten niet onder de prioritaire provinciale opgaven?</p>	<p>Voor de prioritaire opgaven van de provincie verwijs ik u naar het coalitieakkoord 2023-2027 "aan de slag voor Utrecht". Overigens kan de Utrechtse Depositiebank wel voor economische activiteiten benut worden. Zo staat bijvoorbeeld ook voor boeren onderling de mogelijkheid van uitgesteld extern salderen ter beschikking via de Utrechtse Depositiebank.</p>
	31	<p>Is er al een evaluatie van dit beleidskader voorzien?</p>	<p>Zie antwoord op vraag 26.</p>
	32	<p>Zo ja, welke rol en bevoegdheden heeft PS bij en naar aanleiding van die evaluatie?</p>	<p>Wanneer het beleidskader wordt geëvalueerd, zal PS door GS in kennis worden gesteld van de uitkomsten van de evaluatie door GS. Wanneer er aanpassingen aan het beleidskader noodzakelijk zijn dan zal dit door GS worden opgepakt.</p>